

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	11
<i>Po co studiować pedagogikę społeczną?</i>	<i>11</i>
<i>Pedagogika społeczna przedmiotem debaty – dawniej i dzisiaj</i>	<i>13</i>

CZĘŚĆ PIERWSZA – PODSTAWY TEORETYCZNE

Rozdział 1. Pedagogika społeczna na koniec XX wieku	29
1.1. Źródła XIX-wieczne nowej subdyscypliny	29
1.2. Dokonania teoretyczne i praktyczne w XX wieku	30
1.3. Swoista metodologia pedagogiki społecznej	34
Rozdział 2. Pedagogika społeczna w początkach XXI wieku.	
Perspektywa koncepcji społeczeństwa ryzyka	41
2.1. Dysonans społeczny w wychowaniu	41
2.2. Wychowanie w społeczeństwie ryzyka	45
2.3. Jaka jest przyszłość świata?	48
2.4. Uwagi końcowe	50
Rozdział 3. Współczesna pedagogika społeczna	
w perspektywie ontologicznej i aksjologicznej	53
3.1. Wprowadzenie	53
3.2. Wyzwania pedagogiki społecznej w zmieniającym się świecie	57
3.3. Sukces lub porażka w obliczu nierówności społecznych	59
3.4. Drogi dystansujące biografie ludzkie	61
3.5. Aktualne zadania pedagogiki społecznej	66
3.6. Uwagi o użyteczności dyscypliny	71
3.7. Czy można i należy poprawiać naturę ludzką?.....	73

Rozdział 4. Zasoby wychowania i integracja oddziaływań wychowawczych w środowisku lokalnym	79
4.1. Zasoby wychowania i wsparcia w środowisku życia człowieka	79
4.2. Kręgi życia współczesnego człowieka a wychowanie	81
4.3. Relacje człowieka w środowisku życia	85
4.4. Uspołeczniona pedagogika	86
4.5. Funkcjonowanie systemu wychowania w środowisku	87
4.6. Rodzina jako składnik systemu wychowawczego	90
4.7. Płaszczyzny powiązań opiekuńczo-wychowawczych rodziny i szkoły	92
4.8. Badania nad współpracą wychowawczą w środowisku	96

Rozdział 5. Rola pedagogiki społecznej w społeczeństwie przetrwania i zdolnym do rozwoju	100
5.1. Warunki życia w społeczeństwie transformacji	100
5.2. Globalizacja a rozwarstwienie społeczne	102
5.3. Człowiek w społeczeństwie zdolnym do przetrwania	104
5.4. Społeczeństwo zdolne do rozwoju	106
5.5. Uwagi natury pedagogicznej	109

CZĘŚĆ DRUGA – OBSZARY DIAGNOZY I DZIAŁANIA

Rozdział 6. Alternatywne kształty rodziny współczesnej. Kryzys czy transformacja?	115
6.1. Wstęp	115
6.2. Oblicza rodziny	115
6.3. Przemiany rodziny na początku XXI wieku	118

Rozdział 7. Rodzinne konteksty polskiej polityki społecznej i pracy socjalnej	130
7.1. Wprowadzenie	130
7.2. Rodziny obszaru ryzyka	131
7.3. Konteksty teoretyczne przemian rodziny współczesnej	135
7.4. Rodzina tradycyjna a związki alternatywne	138

7.5. Kondycja rodzin polskich	140
7.6. Podsumowanie	145
Rozdział 8. „Spirala życzliwości” jako cel i forma skutecznej pracy środowiskowej	148
8.1. Uwagi wstępne	148
8.2. Wsparcie w środowisku życia	149
8.3. Relacje wychowawcze a wspomaganie rozwoju	150
8.4. Wsparcie i wspomaganie „drugiego” człowieka	153
8.5. Człowiek i rodzina w „spirali życzliwości”	154
8.6. Od wsparcia do samodzielności	157
8.7. Zakończenie	158
Rozdział 9. Współczesne subkultury młodzieżowe. Pomiędzy porządkiem a kontestacją	161
9.1. Dwa ujęcia – dwie odmienne oceny	163
9.2. Potrzeba rzetelnych diagnoz	166
9.3. Młodzieżowe grupy subkulturowe – obszary analiz	167
9.4. Egzemplifikacje empiryczne końca lat 90.	169
9.5. Subkultury młodzieżowe w początkach XXI wieku	171
9.6. Próba podsumowania	174
Rozdział 10. Zjawisko brutalizacji współczesnego życia jako problem społeczno-pedagogiczny: profilaktyka i resocjalizacja	180
10.1. Brutalizacja życia w społeczeństwie transformacji	180
10.2. O dwóch wzorach życia	182
10.3. Pytania o źródła agresji	183
10.4. O programie przeciw brutalizacji życia	186
10.5. Propozycje pedagogiki i psychologii społecznej	188
10.6. O pewnym eksperymencie pedagogicznym w zakładzie poprawczym	190

Rozdział 11. Glokalność i lokalność w obszarze pracy społeczno-kulturalnej i socjalnej w środowisku życia	195
11.1. Uwagi wstępne	195
11.2. Kwestie nierówności społecznych na przełomie tysiącleci	196
11.3. Syndrom 3B (bezrobocie – bieda – bezdomność) a zasada pomocniczości	199
11.4. Szanse edukacyjne dzieci i młodzieży małomiasteczkowej	202
11.5. Program działań pomocowych dla reszelskich dzieci i ich rodziców	205
11.6. Uwagi końcowe	208
Zakończenie – podsumowanie	211
Bibliografia	220

